

Inhoud

0	Snel aan de slag	10
	Over Wikipedia	10
	Gebruikersnaam aanmaken	11
	Visueel bewerken inschakelen	12
	Bewerken	13
1	Introductie	20
	Wat is Wikipedia en wie schrijft mee?	21
	Waarom en hoe werkt Wikipedia	22
	Uitgangspunten van Wikipedia	23
	Wikimedia	24
2	Voor je aan de slag gaat op Wikipedia	28
	Gebruikersnaam aanmaken	29
	Instellingen aanpassen	31
	Inloggen	32
3	De interface van Wikipedia	34
	Algemene schermindeling	35
	Bewerken	36
	Overlegpagina	38
	Geschiedenis	39
	Naamruimten	39
	Navigeren	39
4	Wikipedia-gemeenschap	42
	Vertrouwen	43
	Voor elk wat wils	43
	Moderatoren	44
	Arbitragecommissie	44
	Diversiteit	44
	Gebruikersportaal	45
	Volglijst	45
	Meldingen	46
	Overleggen met collega-bewerkers	46
	Open inhoud	52

5	Een goed artikel	54
	Indeling van een artikel	55
	Voorbeeld: goede en ongepaste manier van schrijven	57
	Manier van schrijven	59
	Overige aanbevelingen	63
	Checklist	65
6	Bewerken	66
	Enkele algemene zaken	67
	Bewerken nader toegelicht	70
	Bewerken, stap voor stap	77
	Een nieuw artikel, stap voor stap	78
7	Bewerken in wikitekst	82
	Code in wikitekst	84
8	Bronnen en referenties	86
	Gebruik van bronnen	87
	Goede bronnen	87
	Praktisch: bronnen invoegen	92
9	Valkuilen & drempels	96
	Valkuilen vermijden	97
	Drempels	99
	Begrippenlijst	107
A	Appendix: Uitleg van de knoppen	112
	Een artikel – niet ingelogd	112
	De knoppen boven het artikel – niet ingelogd	114
	Een artikel – ingelogd	115
	De gebruikersbalk boven aan de pagina	117
	De artikelbalk	118
	Bewerken met de visuele bewerker	119
	Bewerken met de wikitekstbewerker	120
	Overlegpagina	122
	Geschiedenis	124

Voorwoord

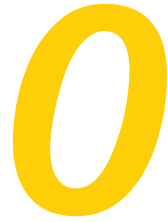
Wikipedia is een online encyclopedie. Het is belangrijk dat deze alleen neutrale, feitelijk juiste informatie bevat. Iedereen kan en mag meewerken, maar 'zomaar' wat opschrijven is niet de bedoeling. Artikelen moeten helder geschreven zijn en voorzien van bronverwijzingen. Dat is niet altijd zo eenvoudig. Daarom helpt deze handleiding jou bij het schrijven van Wikipedia-artikelen.

Net zoals de Wikipedia-artikelen altijd 'werk in uitvoering' zijn en door de tijd heen steeds beter worden, verwachten wij dat het met deze handleiding niet anders zal zijn. Daarom zijn wij blij met iedere feedback die we hierop krijgen. Is iets onduidelijk? Mis je iets? Heb je een fout gevonden? Laat het ons dan weten en wij passen het aan voor de volgende editie! Mail naar info@wikimedia.nl.

Veel succes en plezier bij het bewerken van Wikipedia!

Vereniging Wikimedia Nederland

Snel aan de slag

Over Wikipedia

- Wikipedia is een encyclopedie. Dat houdt in dat *bestaande kennis* wordt beschreven, dat informatie *verifieerbaar* moet zijn en dat artikelen zelfstandig gelezen moeten kunnen worden. Het betekent ook dat niet elke persoon of elk onderwerp een artikel in Wikipedia 'verdient': *niet alles of iedereen hoort thuis in een encyclopedie*.
- We hanteren een *neutraal* uitgangspunt: wanneer er meerdere standpunten over een onderwerp bestaan, beschrijven we die allemaal, in de juiste verhouding tot elkaar. Wikipedia neemt geen positie in en bevordert geen van de standpunten.
- Wikipedia wordt geschreven door een gemeenschap van vrijwilligers. Deze gemeenschap bestaat alleen al in het Nederlandse taalgebied uit honderden bewerkers. Wereldwijd zijn het er tienduizenden. Week in, week uit schrijven zij artikelen, controleren ze bijdragen en brengen ze verbeteringen aan. Wees *collegiaal* tegenover elkaar: we schrijven Wikipedia samen, wees daarom vriendelijk voor je collega's en *gedraag je fatsoenlijk*.

Gebruikersnaam aanmaken

Iedereen kan Wikipedia bewerken, ook zonder aangemeld of ingelogd te zijn als gebruiker. Als je van plan bent om vaker aan Wikipedia bij te dragen, is het handig om dat met een gebruikersaccount te doen.

- Ga naar de Nederlandstalige Wikipedia: nl.wikipedia.org.
- Klik rechtsboven in het scherm op de knop **Registreren**.

Het registratiescherm verschijnt nu. Hier wordt gevraagd om een gebruikersnaam, wachtwoord en e-mailadres in te voeren.

- 1 Kies een gebruikersnaam: dat kan je eigen naam zijn of een bijnaam die je wilt gebruiken. Let op, de gebruikersnaam is hoofdlettergevoelig.
- 2 Kies een wachtwoord.
- 3 Vul je e-mailadres in. Hierop kun je eventuele systeemmeldingen ontvangen en dit is nodig als je het wachtwoord ooit vergeet.
- 4 Vaak moet je nog een *captcha* invullen. Dit is om vast te stellen dat je een mens bent en geen computerprogramma.
- 5 Klik op de blauwe knop **Account aanmaken**. Gefeliciteerd! Je hebt nu een account aangemaakt. Als het goed is, zie je rechtsboven in de pagina jouw gebruikersnaam staan.

Speciaal

Registreren

Taal: [Deutsch](#) | [English](#) | [Esperanto](#) | [français](#) | [español](#) | [italiano](#)

Gebuikersnaam [\(help mij met kiezen\)](#)

Gebruik een tijdelijk willekeurig wachtwoord en stuur het naar het opgegeven e-mailadres

Wachtwoord

Bevestig wachtwoord

E-mailadres (optioneel)

Reden

Visueel bewerken inschakelen

De visuele bewerk is een gebruikersvriendelijke tekstverwerker voor het bewerken van Wikipedia. Schakel deze in voordat je begint.

Visueel bewerken inschakelen doe je als volgt:

- 1 Klik boven in het scherm op **Voorkeuren**.
- 2 Klik op het tabblad **Betafuncties**.
- 3 Schakel de optie **Visueel bewerken** in.
- 4 Scrol helemaal naar beneden en klik op **Opslaan**.

Stel jezelf voor

Stel je kort voor aan de collega-Wikipedianen:

- 1 Klik boven in het scherm op je (rode) gebruikersnaam.
- 2 Klik op **Aanmaken** boven in de pagina.
- 3 Schrijf twee of drie regels tekst over jezelf. Je hoeft uiteraard niet je identiteit prijs te geven, maar het wordt erg gewaardeerd als je kort beschrijft van welke onderwerpen je veel weet en welke talen je spreekt.
- 4 Klik op de blauwe knop **Pagina publiceren** rechtsboven.
- 5 Je krijgt nu een pop-up om de bewerking te bevestigen. Klik ook hier op de blauwe knop **Pagina publiceren**.

Inloggen

Als je in de toekomst Wikipedia wilt bewerken, moet je inloggen:

- 1 Ga naar nl.wikipedia.org.
- 2 Klik rechts bovenaan op **Aanmelden**.
- 3 Vul je gebruikersnaam en wachtwoord in. (Wachtwoord of gebruikersnaam vergeten? Als je het e-mailadres hebt bevestigd, kun je het wachtwoord opvragen via de link **Wachtwoord vergeten** in dit scherm).
- 4 Klik op de blauwe knop **Aanmelden**.

Bewerken

Rechts boven de titel van een Wikipedia-artikel vind je het kopje **Bewerken**. Als je hierop klikt, kom je in de visuele bewerkter terecht.

WIKIPEDIA
De vrije encyclopedie

Lodewijk Overleg Kladblok Voorkeuren Beta Volglijst Bijdragen Afmelden

Artikel Overleg Lezen Bewerken Brontekst bewerken Geschiedenis Meer

Doorzoek Wikipedia

Ω 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Wijzigingen publiceren

Hoofdpagina

Vind een artikel

Vandaag

Etalage

Categorieën

Recente wijzigingen

Nieuwe artikelen

Willekeurige pagina

Informatie

Gebruikersportaal

Snelcursus

Hulp en contact

Donaties

Hulpmiddelen

Links naar deze pagina

Vervante wijzigingen

Bestand uploaden

Speciale pagina's

Paginagegevens

Wikidata-item

In andere projecten

Wikimedia Commons

In andere talen

- ★ Dansk
- Deutsch
- English
- ★ Español
- Français
- Italiano
- 日本語
- Português
- 中文

🔗 Koppelingen bewerken

Herbarium

Een **herbarium** is een verzameling **gedroogde** planten, op papier vastgehecht of in een "convoluut", met de **botanische naam** en eventueel een regionale naam, de vindplaats, datum en de naam van de verzamelaar en eventueel de naam van degene die de **determinatie** gedaan heeft. Het drogen gebeurt in een plantenpers of met een droogoven.

Een herbariumexemplaar kan onder andere dienen als bron voor onderzoek of als bewijs voor de aanwezigheid van een bepaalde soort op een bepaalde plaats. Bij revisies van bepaalde groepen kunnen de exemplaren gedetermineerd worden, bijvoorbeeld om de juistheid te controleren. Dat vergt in veel gevallen extra expertise. Bij hogere planten zien gedroogde exemplaren er wat anders uit dan levende planten (ze hebben een andere kleur en zijn platter), maar bij mossen of bij korstmossen is er soms nauwelijks een verschil, omdat na even invreken de plant er als vers uit kan zien.

Er bestaan ook wetenschappelijke instituten met de naam herbarium, zoals het **Nationaal Herbarium Nederland** en het **East African Herbarium**. Hier wordt onderzoek gedaan aan planten, onder andere gedroogde planten, die ook aldaar bewaard worden. De planten die daar bewaard worden hoeven niet gedroogd te zijn maar kunnen ook op andere manieren gepreserveerd zijn. Een wetenschappelijk herbarium kan deel uitmaken van een **botanische tuin**, een natuurhistorisch museum, een universiteit of onafhankelijk zijn.

Een oud woord voor herbarium is herbarius. Dat heeft echter ook andere betekenissen. Het kan ook **kruidboek** of **kruidkundige (arts) beteken**en.

Zie ook

- Agentschap Plantentuin Meise
- Nationaal Herbarium Nederland

Externe link

- Index Herbariorum: A Global Directory of Public Herbaria and Associated Staff

Categorieën: [Latijn](#) | [Verzameling](#) | [Plantkunde](#) | [Mycologie](#)

Deze pagina is voor het laatst bewerkt op 25 okt 2016 om 19:01.

De tekst is beschikbaar onder de licentie [Creative Commons Naamsvermelding/Gelijk delen](#), er kunnen aanvullende voorwaarden van toepassing zijn. Zie de [gebruiksvoorwaarden](#) voor meer informatie.

Wikipedia® is een geregistreerd handelsmerk van de [Wikimedia Foundation, Inc.](#), een organisatie zonder winstoormerking.

Privacybeleid Over Wikipedia Voorbehoud Ontwikkelaars Cookiesverklaring Mobiele weergave

De tekst kun je nu op eenzelfde manier als bij een normale tekstwerker aanpassen. Je kunt een spelfout corrigeren, een fout verwijderen of nieuwe informatie toevoegen.

Bij iedere bewerking vul je een samenvatting in. Daarin geef je een korte weergave van wat je hebt aangepast en waarom.

- 1 **Speciale tekens** Voeg een speciaal teken in: diakritische tekens, niet-Latijnse karakters, wiskundige symbolen enzovoort.
- 2 **Kopjes** Maak van de huidige regel een kopje.
- 3 **Tekstopmaak** Maak de geselecteerde tekst cursief, vet enzovoort.
- 4 **Linken** Link de geselecteerde tekst.
- 5 **Citeren** Voeg op de plek van de cursor een voetnoot in.
- 6 **Lijsten** Maak van de geselecteerde regels een lijst.
- 7 **Invoegen** Hier kun je diverse elementen in de pagina invoegen: afbeeldingen, sjablonen, referentielijst enzovoort.
- 8 **Pagina-instellingen** Hier kun je diverse paginaopties aanpassen, waaronder de categorieën.
- 9 **Wijzigingen publiceren** Deze knop wordt blauw als je iets aanpast. Door erop te klikken worden je wijzigingen definitief.

Afbeelding invoegen

Invoegen van een illustratie kan in enkele stappen. Alleen illustraties uit de mediabibliotheek Wikimedia Commons kunnen op Wikipedia worden gebruikt.

- 1 Zoek een geschikte afbeelding op commons.wikimedia.org en noteer de titel van de afbeelding.
- 2 Klik in het artikel op **Bewerken**.
- 3 Plaats de cursor in het bewerkingsvenster op de plaats waar je de afbeelding wilt invoegen.

- 4 Klik op **Invoegen** en dan op **Media**.
- 5 Je krijgt nu een pop-upvenster met een zoekbalk te zien. Vul in de zoekbalk de naam van de afbeelding in die je wilt gebruiken. Als je nog geen afbeelding hebt gevonden, kun je ook een zoekterm invullen. Let op, gebruik een Engelstalige zoekterm voor het beste resultaat.
- 6 Klik op de gewenste afbeelding om deze wat te vergroten.
- 7 Klik op **Terug** als je toch een andere afbeelding wilt of klik op **Deze afbeelding gebruiken**.
- 8 Vul een bijschrift in (bijvoorbeeld: 'Piet de Jong in 1998') en klik op **Invoegen**.
- 9 Nu verschijnt de afbeelding automatisch met een kadertje en onderschrift op standaardformaat in de tekst. Je kunt de positie van de afbeelding nog aanpassen door deze te verslepen.
- 10 Klik op **Wijzigingen publiceren**.

Een bron toevoegen

Een Wikipedia-artikel moet gebaseerd zijn op betrouwbare en neutrale bronnen. Een bron is bijvoorbeeld een artikel in een krant of tijdschrift, een boek of een website. Belangrijk is dat de informatie die erin staat klopt. Dit zorgt ervoor dat de kwaliteit van artikelen hoog blijft. Deze bronnen worden aan het eind van een Wikipedia-artikel opgesomd in voetnoten of referenties.

- 1 Ga naar het artikel waar je een bron aan wilt toevoegen en klik op **Bewerken**.
- 2 Zoek voor je bron de URL, de DOI (*digital object identifier*) of het ISBN op en kopieer deze. Als je deze niet hebt, ga naar stap 7.

- 3 Zorg dat de cursor in de tekst op de plaats staat waar je de voetnoot wilt invoegen. Dit is vrijwel altijd direct na de punt of komma die de zin of het zinsdeel afsluit waar de voetnoot betrekking op heeft.
- 4 Klik op de knop **Citeren** in het bewerkvenster en selecteer in de pop-up de tab **Automatisch**. Plak URL, DOI of ISBN en klik op **Aanmaken**.
- 5 Controleer of de opgehaalde informatie correct is (hoeft niet compleet te zijn). Zo ja, klik op **Invoegen**. Klopt de informatie niet of krijg je een foutmelding, klik dan op **Terug** en ga naar stap 7.
- 6 De voetnoot staat nu in het bewerkvenster. Klik op het voetnootnummer om de voetnoot te bewerken. Klik op **Bewerken** om nog meer informatie toe te voegen en ga naar stap 8.
- 7 Als het automatisch aanmaken niet is gelukt, klik in de pop-up op de tab **Handmatig**. Als het een website is klik je op **Website**. Is het een boek, hoofdstuk in een boek, wetenschappelijke publicatie of een artikel in een krant, dan klik je op **Boek**. Als beide geen optie zijn, klik je op **Basisvorm** en vul je handmatig de link en informatie voor de referentie in.
- 8 Je krijgt nu een pop-up te zien met diverse velden zoals **Url**, **Taal**, **Auteur** enzovoort. Vul de velden zo goed mogelijk in. Eventueel kun je onderaan bij **Meer informatie toevoegen** kijken of er nog velden zijn die je graag zou toevoegen.
- 9 Klik op **Wijzigingen toepassen** of **Invoegen**.
- 10 Je wordt teruggestuurd naar het bewerkvenster.

- 11 Als je meerdere keren naar dezelfde referentie wilt verwijzen, klik dan op **Citeren**, **Hergebruiken** en klik op de voetnoot van je keuze. Deze voetnoot wordt dan nogmaals aangehaald.
- 12 Let op, de wijzigingen zijn nog niet opgeslagen! Klik hiervoor op **Wijzigingen publiceren** rechts bovenaan.

Een nieuw artikel schrijven

We raden je aan om eerst de handleiding goed te lezen voor je aan een nieuw artikel begint!

- 1 Kijk of het onderwerp waarover je wilt schrijven al onder een andere titel een artikel heeft. Bedenk of er synoniemen voor het onderwerp zijn of dat een persoon onder een andere naam bekend staat.
- 2 Zoek een artikel over een vergelijkbaar artikelonderwerp op en bekijk hoe dat eruitziet. Ook kun je kijken wat er op een anderstalige Wikipedia al bestaat over dit onderwerp.
- 3 Zoek enkele bronnen die bij het onderwerp passen. Dit kan online zijn of in de boekenkast. Probeer ten minste twee onafhankelijke bronnen te vinden die over het onderwerp gaan.
- 4 Ga naar je persoonlijke kladblok (de link **Kladblok** vind je boven aan iedere pagina) en schrijf een beginnetje voor je artikel – waarbij je de structuur van het vergelijkbare artikel kunt aanhouden.
 - Begin met een heldere definitie.
 - Breid dit uit tot een toegankelijke inleiding.
 - Voeg een infobox toe met de kerngegevens (kijk naar het vergelijkbare artikel).

- Identificeer de belangrijkste onderdelen die in het artikel benoemd kunnen worden, en schrijf hier enkele regels tekst over.
 - Voeg een bronvermelding toe.
 - Voeg een categorie toe (kijk naar het vergelijkbare artikel).
- 5 Vraag tussentijds om feedback van een collega-Wikipediaan. Dit kan via het coachingsprogramma of bijvoorbeeld een van de bewerkers die je op de helpdesk, het vergelijkbare artikel of een workshop bent tegengekomen.
 - 6 Als je samen tevreden bent over de inhoud van je conceptartikel, klik je op **Brontekst bewerken** en kopieer je de inhoud.
 - 7 Typ in de zoekbalk rechts bovenaan de artikelnaam die je in gedachten had. Bijvoorbeeld [Slag bij Bregenz](#) (let op: de artikelnaam is hoofdlettergevoelig).
 - 8 Je krijgt als het goed is nu een melding dat er geen artikel is gevonden met die naam en de suggestie: **De pagina 'Slag bij Bregenz' aanmaken op Wikipedia**, waarbij 'Slag bij Bregenz' rood is. Klik op de rode link.
 - 9 Er verschijnt nu een pagina waar je het artikel officieel kunt aanmaken. Klik rechts bovenaan op **Broncode aanmaken** en plak de tekst en code uit je kladblok.
 - 10 Klik onderaan op **Pagina publiceren**.
 - 11 Ga terug naar je kladblok, maak dat leeg en sla de lege pagina op – dat ruimt op!